

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIŲ ĮSTAIGA

ATASKAITA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTIES DŪSEIKIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMUOSE

2014-06-06 Nr. 2014/1-60(13)
Vilnius

I. BENDRA INFORMACIJA APIE PATIKRINIMĄ

1. Lietuvos Respublikos Seimas 2013-12-03 įstatymu Nr. XII-630 ratifikavo Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą Fakultatyvų protokolą (toliau vadinama – Fakultatyvus protokolą) ir priėmė Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo (toliau vadinama – LRSKĮ) pakeitimus, pagal kuriuos Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigai papildomai pavedė vykdyti nacionalinę kankinimų prevenciją laisvės apribojimo vietose¹ ir nuolat jose lankytis (2014-01-01 įsigaliojusios LRSKĮ 3 ir 19¹ straipsnių nuostatos).

2. Seimo kontrolieriams organizuojant jiems pavestą nacionalinės kankinimų prevencijos veiklą tai atlikti padeda įstaigos struktūrinis padalinys – Žmogaus teisių biuras (toliau vadinama – Biuras). Kristina Brazevič ir Juras Taminskas bei vyriausioji specialistė Deimantė Karužienė, atlikdami jiems Seimo kontrolieriaus, Įstaigos vadovo Augustino Normanto pavestas užduotis, 2014-05-08 vertino gyvenimo Dūseikių socialinės globos namuose (toliau vadinama – Įstaiga, Globos namai) sąlygas ir žmogaus teisių juose padėtį.

Pažymėtina, kad šio patikrinimo metu buvo bendrauta su */...duomenys neskelbtini.../* Įstaigos darbuotojais.

II. TAIKYTINOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

3. Gyventojų teisių padėties Globos namuose teisinis reglamentavimas:

3.1. Lietuvos Respublikos Konstitucija;

3.2. Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencija;

3.3. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas;

3.4. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas;

3.5. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas;

3.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimas Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“;

¹ Laisvės apribojimo (atėmimo) vieta yra laikytina bet kuri valstybės jurisdikcijoje esanti ir kontroliuojama įstaiga, kurioje valdžios institucijai įsakius, paraginus, sutikus ar pritarus asmenims yra arba gali būti apribota laisvė. Laisvės apribojimas reiškia bet kokį asmens sulaikymą ar įkalinimą, ar apgyvendinimą viešojoje ar privačioje laisvės apribojimo vietoje, kurios tam tikros teisminės, administracinės ar kitos valdžios institucijos įsakymu tam asmeniui neleidžiama savo noru palikti (Fakultatyvus protokolo 4 straipsnis).

3.7. Socialinės globos normų aprašo 4 priedas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-02-20 įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“, reglamentuojantis socialinės globos teikimo suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims principus ir charakteristikas bei privalomus socialinės globos įstaigų teikiamos ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos kokybės reikalavimus;

3.8. Lietuvos higienos norma HN 125:2011 „Suaugusių asmenų stacionarios socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-02-10 įsakymu Nr. V-133 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 125:2011 „Suaugusių asmenų stacionarios socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, nustatanti suaugusių asmenų stacionarių socialinės globos įstaigų pagrindinius įrengimo reikalavimus, įskaitant ir maitinimo organizavimą;

3.9. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1991-12-17 rezoliucija Nr. 46/119, nustatanti principus dėl asmenų, sergančių psichikos ligomis, apsaugos ir psichikos sveikatos priežiūros gerinimo;

3.10. Europos Komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą Aštuntoji bendra ataskaita [CPT/Inf (98) 12].

III. TIKRINAMOS SRITYS IR NUSTATYTOS APLINKYBĖS

<p>DUOMENYS APIE ĮSTAIGĄ</p>	<p>1. Kokia Įstaigos paskirtis (funkcijos)?</p> <p>2. Kas yra Įstaigos steigėjas?</p> <p>3. Kiek Įstaigoje yra vietų?</p> <p>4. Kiek šiuo metu yra gyventojų (vyrų, moterų)?</p>	<p>1. Globos namai yra biudžetinė įstaiga, kurios paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą suaugusiems asmenims su negalia, dėl kurios jie negali gyventi savarankiškai, naudotis kitomis bendruomenės paslaugomis, ir kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Įstaigoje apgyvendinami asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Įstaigoje yra 6 (šeši) skyriai, 2 iš jų pritaikyti asmenims su sunkia judėjimo negalia.</p> <p>2. Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.</p> <p>3. Įstaigoje yra 245 vietos.</p> <p>4. Įstaigoje šiuo metu gyvena 243 gyventojai (84 moterys ir 159 vyrai). Be to, šiuo metu yra gauti du siuntimai dėl apgyvendinimo.</p>
<p>ĮSTAIGOS VIETA, TERITORIJA, JUDĖJIMAS IŠ/Į</p>	<p>5. Ar Įstaiga lengvai pasiekama viešuoju transportu?</p>	<p>5. Įstaiga įsikūrusi netoli Dūseikių miestelio traukinių stoties, kurioje kasdien sustoja traukinys,</p>

<p>ĮSTAIGA</p>	<p>6. Ar Įstaigos teritorija yra aptverta?</p> <p>7. Ar apgyvendinti asmenys turi galimybę bet kuriuo dienos metu palikti Įstaigą?</p> <p>8. Ar yra įdiegta išeinančių gyventojų, įeinančių lankytojų registravimo sistema?</p> <p>9. Ar gyventojų asmens dokumentai yra saugomi Įstaigoje? Jei taip, kokia tvarka nurodyti dokumentai yra išduodami gyventojams, pageidaujantiems išeiti iš Įstaigos?</p>	<p>vykstantis maršrutu Radviliškis – Klaipėda – Radviliškis. Iki artimiausios autobuso stotelės yra apie 4 km., tačiau kartą per dieną (darbo dienomis) prie Įstaigos iš Telšių m. atvyksta mokyklinis autobusas.</p> <p>6. Įstaigos teritorija yra aptverta. Didieji vartai dienos metu nuo 6 iki 22 val. būna atrakinti / atidaryti. Mažieji vartai visą parą būna atrakinti / atidaryti.</p> <p>7. Taip.</p> <p>8. Išeinantys gyventojai ir įeinantys lankytojai privalo registruotis registracijos žurnaluose, kurie yra kiekviename Įstaigos skyriuje. Registraciją atlieka skyriuose budintys darbuotojai.</p> <p>9. Gyventojų asmens dokumentus seife savo kabinete saugo Įstaigos vyriausioji socialinė darbuotoja. Gyventojui paprašius / grąžinant, vyriausioji socialinės darbuotoja jam išduoda / priima jo asmens dokumentą, pasižymėdama išdavimo / grąžinimo faktą savo asmeniniame žurnale. Specialios asmens dokumento išdavimo / grąžinimo sistemos nėra.</p>
<p>GYVENTOJAI</p>	<p>10. Kiek Įstaigoje yra gyventojų, pripažintų neveiksniais, bei riboto veiksnumo asmenų?</p> <p>11. Ar yra gyventojų, kurių globėju paskirta Įstaiga/ jos darbuotojas? Jei taip, tuomet kaip užtikrinama, kad darbuotojas tinkamai atstovautų globotinio interesams ir vengtų galimo interesų konflikto (pvz., turto valdymo)?</p> <p>12. Ar, pagerėjus gyventojų sveikatos būklei arba atsiradus kitoms aplinkybėms, galinčioms daryti įtaką</p>	<p>10. Neveiksnių gyventojų yra 38 (trisdešimt aštuoni), 1 (viena) ribotai veiksniai.</p> <p>11. Įstaiga yra paskirta 31 (trisdešimt vienam) gyventojų globėju. Jų daiktai ir asmeniniai pinigai yra tvarkomi pagal Įstaigos direktoriaus patvirtintas tvarkas.</p> <p>12. Esant gyventojų sveikatos pagerėjimui, Įstaiga kreiptųsi į atitinkamas institucijas dėl</p>

	<p>jo neveiksnumui (ribotam veiksniumi), Įstaiga kreipiasi į atitinkamas institucijas dėl neveiksnumo peržiūrėjimo inicijavimo? Pavyzdžiai.</p> <p>13. Kiek gyventojų mirė per 2014 metus?</p>	<p>neveiksnumo peržiūrėjimo inicijavimo.</p> <p>Prieš dešimtmetį yra buvęs atvejis, kuomet pagerėjus gyventojų sveikatos būklei, Įstaiga kreipėsi į teismą dėl jo veiksniumo atstatymo.</p> <p>13. Per 2014 metus Įstaigoje natūralia mirtimi mirė 6 gyventojai.</p>
<p>DARBUOTOJAI</p>	<p>14. Kiek darbuotojų šiuo metu dirba Įstaigoje?</p> <p>15. Kiek numatyta etatų? Ar yra neužpildytų etatų? Kokie etatai yra neužpildyti ir kokių priemonių imamasi juos užpildyti?</p> <p>16. Kiek Įstaigos darbuotojų ir kokiose mokymo programose (seminaruose) dalyvavo per 2014 metus?</p>	<p>14. Įstaigoje šiuo metu dirba 141 (šimtas keturiasdešimt vienas) darbuotojas.</p> <p>15. Numatyta etatų yra 131 (šimtas trisdešimt vienas). Neužpildytų etatų – 0,5 (pusė) (atsilaisvino 2014-05-02, išėjus slaugytojai iš darbo). Šiuo metu yra ieškoma slaugytojos, norinčios dirbti 0,5 (pusės) etato krūviu.</p> <p>16. Mokymuose per 2014 m. dalyvavo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 (aštuoni) socialiniai darbuotojai: 5 (penki) mokymuose „Tarpdisciplininis bendradarbiavimas socialiniame darbe“, 3 (trys) – „Asmeninės karjeros planavimas“, 1 (vienas) - „Kepame iš molio“; - 10 (dešimt) socialinio darbuotojo padėjėjų išklaušė 40 (keturiasdešimt) akad. val. įžanginių mokymų programą; - 5 (penkios) slaugytojos dalyvavo mokymuose: 2 (dvi) slaugytojos – „Žaizdos ir jų priežiūra“, 3 (trys) – „Sveikatos priežiūra“; - kineziterapeutas dalyvavo dvejuose mokymuose: „Stalo teniso praktinių įgūdžių formavimas specialiuųjų ugdymosi poreikių mokiniams ir suaugusiems neįgaliesiems“ ir „Europos diena su kamuoliu: kamuolys, kaip universali fizinio ugdymo ir sveikatinimo priemonė – praktinis ir teorinis aspektai“; - 19 (devyniolika) darbuotojų (9 (devynios) socialinio darbuotojo

		<p>padėjėjos, 10 (dešimt) slaugytojo padėjėjų) dalyvavo mokymuose „Higienos priemonių naudojimas šlapimo nelaikantiems asmenims“;</p> <p>- 2 (dvi) buhalterės dalyvavo mokymuose „Apskaita pagal VSAFAS. Nauja konsolidavimo metodika nuo 2014 m. vasario 7 d. Ilgalaikio materialaus turto ir atsargų apskaitos naujovės. Neatitikimų nustatymas finansinės atskaitomybės formose“.</p>
<p>SAUGUMO PRIEMONĖS IR SAVIŽUDYBIŲ PREVENCIJA</p>	<p>17. Kiek ir kokios priemonės, užtikrinančios gyventojų ir darbuotojų saugumą, įrengtos Įstaigoje (ar yra vaizdo stebėjimo kameros, ar yra įrengta pagalbos iškvietimo sistema, kita)?</p> <p>18. Ar Įstaiga yra sudariusi sutartį su saugos įmone?</p> <p>19. Ar per 2014 metus yra buvę smurto atvejų? Kur smurto atvejai, jei tokie įvyksta, būna registruojami? Kaip pirmiau nurodyti atvejai yra tiriami?</p> <p>20. Ar per 2014 metus buvo gyventojų savęs žalojimo atvejų? Kokių priemonių ėmėsi/ imtųsi darbuotojai, jei gyventojai save žalojo/ žalotų?</p>	<p>17. Įstaigoje yra įrengta pagalbos iškvietimo sistema, tačiau tik 1 – amė jos skyriuje. Iki 2014 m. birželio mėn. planuojama pagalbos iškvietimo sistemą įrengti ir 2 – amė skyriuje.</p> <p>18. Įstaiga yra sudariusi saugos sutartį su apsaugos įmone „Argus“ dėl apsaugos suveikus signalizacijai arba pagal poreikį.</p> <p>19. Per 2014 metus Įstaigoje buvo smurto atvejų. Nuolatos smurtauja tas pats Įstaigos gyventojas. Įstaigos administracija yra kreipusis į policiją, yra pradėti keli ikiteisminiai tyrimai. Įstaigos administracijos teigimu, smurto atvejų registravimas ir tyrimai nėra vykdomi. Įvykus smurto atvejui, Įstaigos darbuotojai kalbasi su smurtautoju (- iais) ir nukentėjusiuoju (- iais). Kaip smurto prevencijos priemonė vykdomi pokalbiai su gydytoju psichiatru.</p> <p>20. Per 2014 metus Įstaigoje nebuvo gyventojų savęs žalojimo atvejų. Įstaigoje yra gyventojų rizikos grupė, kurie gali imti save žaloti ir kuriuos Įstaigos darbuotojai nuolatos stebi. Gyventojui ėmus save žaloti ir (arba) sužalojus, užkardomi savęs žalojimo veiksmai, suteikiama pirmoji medicinos pagalba ir, esant</p>

	<p>21. Ar per 2014 metus buvo gyventojų savižudybių?</p>	<p>reikalui, kviečiama greitoji medicinos pagalba.</p> <p>21. Nebuvo.</p>
<p>APGYVENDINIMO IR HIGIENOS SĄLYGOS</p>	<p>22. Ar pagrindinis įėjimas bei patalpos yra prieinamos žmonėms su negalia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar yra nuovažos; - ar praėjimai bei durų staktos pakankamai platūs; - ar informaciniai užrašai pakankamai dideli; - ar pateikiama informacija Brailio raštu; - kita. <p>23. Ar yra gyvenamųjų patalpų, įrengtų rūsiuose, pusrūsiuose?</p> <p>24. Kur apgyvendinami gyventojai, turintys sunkią judėjimo negalią?</p> <p>25. Kur apgyvendinami gyventojai, kuriems reikalinga nuolatinė slauga ir priežiūra?</p> <p>26. Kiek vietų yra įrengta gyvenamuosiuose kambariuose, koks kiekvieno iš šių kambarių plotas ir kiek ploto tenka vienam asmeniui?</p> <p>27. Pastaba, ar darbuotojai į kambarius įeina pasibeldę.</p> <p>28. Ar visose gyvenamosiose patalpose pakanka natūralaus ir dirbtinio apšvietimo?</p>	<p>22. Pagrindinis įėjimas nėra prieinamas asmenims su judėjimo negalia. Gyventojai su judėjimo negalia yra apgyvendinami tik pirmajame ir antrajame skyriuose, kurie pritaikyti tokiems asmenims. Tačiau šiuose, kaip ir kituose Įstaigos skyriuose, informaciniai užrašai nėra pakankamai dideli, nėra pateikiama informacija Brailio raštu.</p> <p>23. Nėra.</p> <p>24. Gyventojai, turintys sunkią judėjimo negalią, yra apgyvendinti Įstaigose pirmajame ir antrajame skyriuose, kurie pritaikyti tokiems asmenims.</p> <p>25. Gyventojai, kuriems reikalinga nuolatinė slauga ir priežiūra, yra apgyvendinti Įstaigose pirmajame ir antrajame skyriuose, kurie pritaikyti tokiems asmenims.</p> <p>26. Įstaigoje yra šie kambariai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 (šeši) keturviečiai (kvadratūros – 33,54; 34,08 ir pan.); - 33 (trisdešimt trys) triviečiai (16,98; 25,88; 19; ir pan.); - 58 (penkiasdešimt aštuoni) dviviečiai (14,69; 14,11; ir pan.); - 6 (šeši) vienviečiai (9; 10,36; ir pan.). <p>Keturviečių kambarių sumažės, kai bus baigti remonto darbai (numatoma šių metų liepos mėn.).</p> <p>27. Taip.</p> <p>28. Taip.</p>

	<p>29. Kaip vėdinamos gyvenamosios patalpos (natūralus, dirbtinis vėdinimas)?</p> <p>30. Ar gyvenamosios patalpos yra šildomos?</p> <p>31. Kaip dažnai (kiek kartų per dieną, savaitę ir pan.) ir kaip gyvenamosios patalpos yra tvarkomos?</p> <p>32. Pastabos dėl kambarių ir kitų patalpų: švaros, oro temperatūros; ar nėra tabako dūmų, kitų nemalonių kvapų, ar langai yra įrengti bei funkcionuoja tinkamai, ar ant sienų, lubų nėra pelėsio, ir pan.</p> <p>33. Kokie baldai gyvenamojoje patalpoje yra skiriami kiekvienam gyventojui?</p> <p>34. Kiek yra asmenų, kuriems reikalingos funkcinės lovos? Kiek turima tokių lovų?</p> <p>35. Ar judėjimo negalią turinčiam gyventojui užtikrinama, kad jo gyvenamajame kambaryje langų</p>	<p>29. Gyvenamosios patalpos vėdinamos natūraliu būdu (atidarant langus) ir dirbtiniu būdu (bendra Įstaigos ventiliacinė sistema).</p> <p>30. Taip.</p> <p>31. Kaip nurodė Įstaigos administracija, gyvenamosios patalpos yra tvarkomos pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip 2 (du) kartus per dieną. Patalpas tvarko gyventojai, o Įstaigos socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai jiems padeda. Patalpos yra valomos drėgnuoju būdu. Vizito metu Biuro darbuotojams apklausus gyventojus, visi jie nurodė, kad jiems kasdien po kelis kartus per dieną tenka tvarkyti ne tik gyvenamąsias, bet ir bendro naudojimo patalpas, o Įstaigos darbuotojai, t. y. socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, jiems nepadeda.</p> <p>32. Vizito metu Įstaigos patalpos buvo švarios, oro temperatūra – tinkama, nebuvo tabako dūmų bei kitų nemalonių kvapų, langai įrengti ir funkcionavo tinkamai, ant sienų, lubų pelėsio nebuvo, kitų trūkumų taip pat nepastebėta.</p> <p>33. Gyventojui yra skiriama lova, spintelė, kėdė, bendrai kambaryje gyvenantiems taip pat skiriamas stalas ir rūbų spinta.</p> <p>34. Funkcinėmis lovomis šiuo metu naudojasi 16 (šešiolika) gyventojų. Dar 2 (dvi) lovos yra nenaudojamos.</p> <p>35. Ne.</p>
--	---	--

	<p>aukštis ir lovos vieta sudarytų galimybę stebėti aplinką pro langą sėdint arba gulint?</p> <p>36. Koks minkštasis inventorius skiriamas kiekvienam gyventojui?</p> <p>37. Kas kiek laiko minkštasis inventorius yra skalbiamas (keičiamas), dezinfekuojamas, lyginamas?</p> <p>38. Ar gyventojai turi galimybę saugiai (pvz., rakinamose spintelėse) laikyti savo asmeninius daiktus?</p> <p>39. Ar gyventojai gali pasirinkti, su kuo norėtų gyventi kambaryje? Kokia gyventojų nuomonė šiuo klausimu?</p> <p>40. Ar gyventojas gali užsirakinti savo gyvenamajame kambaryje, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jo arba kitų asmenų saugumui?</p> <p>41. Ar gyventojai, prašantys laikino privatumo (pabūti vieni), gali būti savanoriškai izoliuoti?</p> <p>ASMENS HIGIENA:</p> <p>42. Kiek Įstaigoje yra praustuvų, unitazų (vienas unitazas turi tekti ne daugiau kaip 10-čiai asmenų (arba 20-čiai vyrų – vienas unitazas ir vienas pisuaras) ir dušų (vienas dušas</p>	<p>36. Kiekvienam gyventojui skiriamas lovos čiužinys, pilnas patalynės komplektas, rankšluostis.</p> <p>37. Patalynė ir čiužinių užvalkalai yra skalbiami (keičiami, lyginami) pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kartą per savaitę, antklodės ir pagalvės – pagal poreikį; dezinfekuojami – pagal poreikį.</p> <p>38. Gyventojai turi galimybę saugiai laikyti savo asmeninius daiktus rakinamose spintelėse, kurios įrengtos kiekviename kambaryje.</p> <p>39. Gyventojai gali pasirinkti su kuo norėtų gyventi kambaryje. Vizito metu Biuro atstovams apklausus gyventojus, visi nurodė, kad Įstaigos administracija jiems sudaro galimybes pasirinkti su kuo gyventi kambaryje, taip pat jie yra patenkinti savo kaimynais.</p> <p>40. Taip.</p> <p>41. Šiuo metu gyventojams, prašantiems laikino privatumo (pabūti vieniems) tokios galimybės nesudarytos, kadangi yra atliekama patalpos, skirtos tokiai veiklai vykdyti, rekonstrukcija. Baigus rekonstrukciją, bus sudarytos pirmiau nurodytos galimybės.</p> <p>42. Įstaigoje šiuo metu yra 38 (trisdešimt aštuoni) veikiantys tualetai), o dar 6 (šeši) papildomai iki šių metų liepos mėn. bus įrengti prie kambarių.</p>
--	--	--

	<p>/ vonia turi tekti ne daugiau kaip 15-ai asmenų)? Ar jie yra prieinami visą parą?</p> <p>43. Ar vyrų ir moterų higienos patalpos yra įrengtos atskirai?</p> <p>44. Ar higienos patalpos yra pritaikytos asmenims su negalia? Kaip gyventojams, negalintiems savimi pasirūpinti, užtikrinamos galimybės pasinaudoti tualetu? Kaip dažnai šie asmenys yra apiprausiami, maudomi? Ar juos apiprausiant, maudant yra naudojamos širmos?</p> <p>45. Pastabos dėl higienos patalpų: ar užtikrinama švara; ar yra karšto / šalto vandens; ar nėra nemalonių kvapų; ar higienos patalpos aprūpintos reikalingu inventoriumi (tualetiniu popieriumi, servetėlėmis ar rankų džiovintuvais, šiukšliadėžėmis; unitazų valymo šepetiais, kitkuo).</p> <p>46. Ar gyventojai gauna šių higienos priemonių: - rankšluosčių; - prausimosi priemonių; - dantų šepetukų, pastos; - šukas; - skutimosi reikmenų; - kitko.</p>	<p>Taip pat yra 17 (septyniolika) dušo (vonios) patalpų, o dar 5 (penki) papildomai iki šių metų liepos mėn. bus įrengti prie kambarių. Praustuvų yra 48 (keturiasdešimt aštuoni) vienetai. Visi pirmiau nurodyti objektai yra prieinami visą parą.</p> <p>43. Vyrų ir moterų higienos patalpos nėra įrengtos atskirai, tačiau jiems privatumas yra užtikrinamas.</p> <p>44. Higienos patalpos yra pritaikytos asmenims su negalia tik Įstaigos pirmajame ir antrajame skyriuose, kuriuose apgyvendinti asmenys su atitinkamais poreikiais. Gyventojams, negalintiems savimi pasirūpinti, užtikrinamos galimybės pasinaudoti tualetu (suteikiami naktipuodžiai). Gyventojai, negalintys savimi pasirūpinti, apiprausiami kiekvieną dieną, o maudomi pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kartą per savaitę. Pažymėtina, kad apiprausiant ir maudant pirmiau nurodytų asmenų grupę, nenaudojamos širmos, todėl tretieji asmenys gali matyti visus atliekamus procesus.</p> <p>45. Vizito metu patikrinus higienos patalpas, buvo nustatyta, kad jose užtikrinama švara, yra karšto / šalto vandens, nėra nemalonių kvapų, jos aprūpintos reikalingu inventoriumi (tualetiniu popieriumi, servetėlėmis šiukšliadėžėmis, muilu, veidrodžiu).</p> <p>46. Įstaiga gyventojus aprūpina visomis būtinausiomis higienos priemonėmis – rankšluosčiais, prausimosi priemonėmis, dantų šepetukais, pasta, šukomis, skutimosi reikmenimis, higienos įklotais.</p>
--	--	--

	47. Kada paskutinį kartą buvo atlikta dezinfekcija, dezinsekcija ir deratizacija?	47. Kartą per mėnesį UAB „Profilaktinė dezinfekcija“ pagal poreikį atlieka vieną iš (ar kelias / visas) priemonių – dezinfekciją, dezinsekciją, deratizaciją.
MAITINIMAS	<p>48. Kiek kartų per dieną gyventojai yra maitinami?</p> <p>49. Kas gamina ir tiekia maistą?</p> <p>50. Ar, esant medicininėms indikacijoms, gyventojams yra užtikrinamas dietinis arba specialus maitinimas?</p> <p>51. Ar užtikrinamas maitinimas pagal religinius ar kultūrinius įsitikinimus?</p> <p>52. Ar tikrinama pagaminto maisto kokybė? Kas ir kaip tikrina pagaminto maisto kokybę?</p> <p>53. Kiek valgykloje yra vietų (t. y. kiek asmenų gali valgyti joje vienu metu) bei kiek gyventojų joje valgo kiekvieno maitinimo metu?</p> <p>54. Ar gyventojai naudojami visais stalo įrankiais? Pastabos dėl naudojamų įrankių ir indų.</p>	<p>48. Gyventojai per dieną yra maitinami 4 (keturis) kartus, o asmenys, sergantys cukriniu diabetu – 5 (penkis) kartus.</p> <p>49. Maistas yra gaminamas Įstaigoje jos darbuotojų. Maisto produktai įsigijami iš UAB „Promo“, UAB „Mažeikių mėsinė“, UAB „Viržis“, ūkininkų.</p> <p>50. Taip.</p> <p>51. Taip (teikiamas vegetarinis maitinimas).</p> <p>52. Dietologė tikrina pagaminto maisto kokybę kiekvieną kartą prieš jį išduodant gyventojams.</p> <p>53. Valgykloje yra 91 (devyniasdešimt viena) vieta. Gyventojai joje valgo dvejomis pamainomis: pirmąją – 75 (septyniasdešimt penki) gyventojai, antrąją – 91 (devyniasdešimt vienas).</p> <p>54. Įstaigos administracijos pateiktais duomenimis, taip. Tačiau vizito metu gyventojai naudojami tik šaukštais. Apklaustų gyventojų teigimu, tai priklauso „nuo to, kas budi, būna ir peilį padeda“. Stalo indai ir įrankiai yra pagaminti iš specialaus nerūdijančio plieno. Įstaigos administracija gyventojams yra sudariusi galimybę, esant poreikiui, patiems atsinešti ir naudotis savo asmeniais stalo indais ir (arba) įrankiais.</p>

	<p>55. Ar tiems asmenims, kurie negali patys ateiti (atvažiuoti) į valgyklą, maistas yra pristatomas į gyvenamąsias patalpas?</p> <p>56. Pastabos dėl savaitės meniu (raciono įvairumas, ar dažnai gyventojams duodama šviežių vaisių ir daržovių, kitko).</p> <p>57. Kaip gyventojai yra supažindinami su meniu? Kaip jie gali pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ir (arba) patiekalų asortimento?</p> <p>58. Ar gyventojai gali bet kuriuo paros metu gerti geriamąjį vandenį?</p>	<p>55. Gyventojams, kurie negali patys ateiti (atvažiuoti) į valgyklą, maistas pristatomas į gyvenamąsias patalpas. Esant būtinumui, gyventojui suteikiama personalo pagalba valgant. Gyventojai taip gali valgyti specialiai Įstaigoje įrengtose virtuvėlėse, kurių iš viso yra 7 (septynios).</p> <p>56. Vizito metu peržiūrėjus savaitės meniu, pastebėta, kad maisto racionas yra pakankamai įvairus, gyventojams kasdien duodama šviežių vaisių ir/ar daržovių. Pažymėtina, kad gyventojams sudaryta galimybė pietų patiekalą rinktis iš trijų galimų variantų.</p> <p>57. Meniu yra patalpintas skelbimų lentoje ir yra visiems laisvai prieinamas. Gyventojai turi galimybę savo pageidavimus dėl maitinimo išreikšti socialiniams darbuotojams.</p> <p>58. Taip.</p>
<p>APRANGA</p>	<p>59. Ar visi gyventojai turi sezoną atitinkančią aprangą ir avalynę, taip pat skirtą laisvalaikiui (arba yra visu tuo aprūpinami)?</p> <p>60. Kas kiek laiko yra skalbiama gyventojų apranga (apatiniai, viršutiniai drabužiai) ir kas tai atlieka?</p>	<p>59. Visi gyventojai turi sezoną atitinkančią nuosavą aprangą ir avalynę, taip pat skirtą laisvalaikiui. Jeigu gyventojas neturi pirmiau nurodytos nuosavos aprangos, visu tuo jį aprūpina Įstaiga. Rūbai perkami pagal sutartį, sudarytą su juridiniu asmeniu.</p> <p>60. Gyventojų apranga (tiek apatiniai, tiek viršutiniai drabužiai) yra skalbiama pagal poreikį, tačiau ne rečiau kaip kartą per savaitę. Įstaiga yra sudariusi paslaugų sutartį, pagal kurią skalbimo paslaugas teikia juridinis asmuo. Gyventojams pageidaujant, Įstaigos administracija yra sudariusi sąlygas skalbimo procedūras atlikti</p>

		<p>Įstaigoje buitinėmis skalbimo mašinomis. Vizito metu Biuro atstovai nustatė, kad Įstaiga turi tik 2 (dvi) buitines skalbimo mašinas, o 1 (vieną) įsigijo patys gyventojai už asmenines lėšas.</p> <p>Įstaigos administracija nurodė, kad neturi lėšų gyventojams nupirkti daugiau buitinių skalbimo mašinų, todėl, esant jų norui, sudaro sąlygas patiems jas įsigyti už asmenines lėšas.</p>
INDIVIDUALUS SOCIALINĖS GLOBOS PLANAS (ISGP)	<p>61. Ar gyventojui pagal įvertintus poreikius sudaromas ISGP?</p> <p>62. Ar sudarant, peržiūrint ir tikslinant ISGP yra užtikrinamas asmens dalyvavimas, atsižvelgiama į jo nuomonę?</p>	<p>61. Taip.</p> <p>62. Taip.</p>
SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	<p>63. Kokios sveikatos priežiūros paslaugos yra prieinamos dienos metu, kokios – naktį?</p> <p>64. Ar teikiamos šios reabilitacinės paslaugos: - kineziterapija; - ergoterapija; - relaksacijos seansai; - kita.</p> <p>65. Kiek gyventojų tenka prižiūrėti vienam slaugos darbuotojui dienos metu? Kiek – naktį?</p>	<p>63. Įstaigoje yra prieinamos tos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, kurias gali suteikti joje dirbantys sveikatos priežiūros specialistai pagal savo kompetenciją.</p> <p>Dienos metu dirba 2-3 bendrosios praktikos slaugytojos, šeimos gydytojas ir psichiatras (po 0,5 etato), o nakties metu budi 1 (viena) bendrosios praktikos slaugytoja. Šeimos gydytojo ir psichiatro paslaugomis gyventojai gali naudotis tik savaitgaliais nuo 8 val. iki 20 val. Visais atvejais, esant reikalui, yra kviečiama greitoji medicinos pagalba bendruoju pagalbos telefonu.</p> <p>64. Įstaigoje teikiamos kineziterapijos paslaugos, atliekami masažai bei relaksacijos seansai.</p> <p>65. Dienos metu kiekvienam slaugos darbuotojui tenka po 98 gyventojus, o nakties metu – 243 gyventojai.</p>

	<p>66. Ar Įstaigoje yra psichikos sveikatos slaugos darbuotojų?</p> <p>67. Ar gyventojai turi galimybę susitikti su psichologu, psichoterapeutu?</p> <p>68. Ar medicininės apžiūros metu, be gydytojo ir paciento, dalyvauja tretieji asmenys?</p> <p>69. Kaip gaunamas gyventojų sutikimas gydytis? Pastabos dėl įrašų pasirinktose gyventojų sveikatos istorijose (apie sutikimą apžiūrai ir gydymui, gydymo planus ir kita).</p> <p>70. Ar gyventojai įtraukiami į savo gydymo plano sudarymo procesą, reiškia pageidavimus jį pakeisti, yra informuojami apie vaistų ir (arba) jų kiekio pakeitimus?</p> <p>71. Ar gyventojui pageidaujant jam teikiama jo asmens sveikatos istorija, kiti medicinos dokumentai?</p>	<p>66. Visos bendrosios praktikos slaugytojos yra įgijusios psichikos sveikatos specializaciją.</p> <p>67. Taip, Įstaigoje dirba gydytojas psichiatras. Be to, šeimos gydytoja, esant reikalui, išrašo siuntimą psichologo ar psichoterapeuto konsultacijai ir asmuo yra pristatomas į asmens sveikatos priežiūros įstaigą.</p> <p>68. Dažnai paciento apžiūros metu dalyvauja socialinis arba slaugos darbuotojas.</p> <p>69. Sutikimas dėl gydytojo paskirto gydymo yra išreiškiamas žodžiu. Pažymėtina, jog gyventojų ligos istorijose yra tik gydytojų padaryti įrašai, susiję su asmenų nusiskundimais ir skirtu gydymu, tačiau nėra jokių gyventojų įrašų dėl skirto gydymo (sutikimo, atsisakymo ir pan.). Tais atvejais, kai asmuo atsisako gerti gydytojo paskirtus vaistus, gydantis gydytojas ligos istorijoje esančiame atskirame lape pažymi, kad asmuo tam tikrą dieną negėrė jam skirtų vaistų.</p> <p>70. Taip.</p> <p>71. Taip, bet gyventojai tokių prašymų nėra teikę. Įstaigos darbuotojos taip pat nurodė, kad gydytojai nesiūlo gyventojams pasinaudoti valstybės finansuojamomis profilaktinėmis sveikatos tikrinimo programomis.</p>
<p>ELGESYS SU GYVENTTOJAIMS, SUVARŽYMAI</p>	<p>72. Ar gyventojai (jų artimieji) buvo pateikę skundų dėl netinkamo darbuotojų elgesio?</p> <p>73. Ar gyventojų atžvilgiu taikomi šie suvaržymai: - tramdomieji marškiniai;</p>	<p>72. Ne.</p> <p>73. Jei gyventojui reikalingas stebėjimas, jis uždaromas į stebėjimo kambarį darant įrašus</p>

	<p>- odiniai diržai; - tinklu aptrauktos lovos; - izoliavimas arba judėjimo tam tikroje teritorijoje apribojimas; - kita?</p> <p>Jei taip, kas priima sprendimą skirti šiuos suvaržymus ir nustato jų taikymo terminą? Kaip ir kur registruojami tokie suvaržymai?</p>	<p>„Gyventojų perkėlimo į intensyvaus stebėjimo kambarį žurnale“ ir asmeninėse medicininėse bylose.</p> <p>Prireikus, kviečiama policija ir (arba) greitoji medicinos pagalba. Pažymėtina, kad iš 2014 m. įrašų pirmiau minėtame žurnale nustatyta, jog ši priemonė buvo taikyta 3 kartus. Šiame žurnale nurodoma: gyventojų vardas, pavardė, perkėlimo į stebėjimo kambarį pradžia ir pabaiga (diena, valanda), priimti veiksmai (pavyzdžiui, „iškviešta policija“, ar jų priežastis – „dėl pablogėjusios psichikos sveikatos būklės ir savo pačios saugumo“) ir atsakingo darbuotojo vardas, pavardė bei parašas.</p> <p>Yra buvęs vienas atvejis, kuomet gyventojui sutramdyti buvo panaudoti ir medicininiai diržai. Minėtu atveju sprendimą priėmė Įstaigos administracija (Įstaigos darbuotojų pateikta informacija).</p>
<p>GYVENIMO SAVARANKIŠKAI SĄLYGOS</p>	<p>74. Ar yra sudarytos šios galimybės ugdyti saviraišką ir įgūdžius:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gamintis maistą; - skalbtis drabužius; - palaikyti asmens higieną; - tvarkyti savo gyvenamąjį kambarį; - palaikyti socialinius ryšius su visuomene, šeima ir artimaisiais? <p>Kiek gyventojų naudojasi šiomis galimybėmis?</p> <p>75. Pastabos dėl atitinkamų patalpų (virtuvėlės, skalbyklos ir kt.) būklės ir tinkamumo naudoti.</p>	<p>74. Įstaigoje yra sudarytos visos nurodytos galimybės, skirtos ugdyti saviraišką bei kitus įgūdžius. Tačiau, kaip minėta šios ataskaitos lentelės 60 punkte, gyventojai skalbimo mašiną pirkė už nuosavas lėšas.</p> <p>75. Vizito metu trūkumų šiose patalpose nenustatyta.</p>
<p>BENDRAVIMAS, UŽIMTUMAS, DALYVAVIMAS POLITINIAME GYVENIME, TIKĖJIMO LAISVĖ, VERTĖJO IR KT. PASLAUGOS</p>	<p>76. Ar gyventojai turi galimybę bendrauti su kitais asmenimis (artimaisiais, atstovais, globėjais)?</p> <p>77. Ar yra atskiros patalpos, kuriose vyksta pasimatymai? Pastabos dėl patalpų būklės.</p>	<p>76. Taip.</p> <p>77. Įstaigoje yra poilsio kambarys, kuris šiuo metu yra remontuojamas. Kitų laisvų kambarių, kuriuose galėtų vykti pasimatymai, nėra. Esant reikalui, Įstaigos administracija leistų</p>

	<p>78. Kokios lankymo valandos yra numatytos? Ar reikalaujama iš anksto užregistruoti apsilankymą pas gyventoją?</p> <p>79. Ar gyventojai turi galimybę naudotis telefonu, paštu, internetu bei kitomis ryšio priemonėmis? Ar gyventojai gali pirmiau nurodytomis priemonėmis naudotis privačiai (nestebimi personalo)?</p> <p>80. Ar gyventojams užtikrinama teisė siųsti bei gauti laiškus (neskaitytus darbuotojų ir necenzūruotus)?</p> <p>81. Ar gyventojams suteikiama galimybė pirkti ir gauti jiems reikalingiausius daiktus?</p> <p>82. Ar Įstaigoje yra galimybė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasdien pasivaikščioti lauke (kasdien, nepriklausomai nuo sezono); -mankštintis; - skaityti naujausius laikraščius; - skaityti žurnalus ir knygas; - žiūrėti televizorių; - klausytis radijo; - naudotis kompiuteriu; - tęsti mokslus, plėsti žinias ir pan.; - užsiimti kita veikla, kuri atitiktų gyventojų socialinę padėtį ir kultūros lygį, padėtų reabilitacijai bei jų grįžimui į visuomenę. <p>83. Ar gyventojams yra sudaryta galimybė įgyvendinti balsavimo teisę?</p>	<p>pasinaudoti gydytojo psichiatro darbo kabinetu.</p> <p>78. Lankymo valandos yra numatytos nuo 10 val. iki 20 val., tačiau lankymo laikas nėra ribojamas. Yra galimybė artimiesiems likti nakvoti Įstaigoje.</p> <p>79. Gyventojai turi galimybę privačiai ir neribojamai naudotis telefonu, paštu, internetu bei kitomis ryšio priemonėmis. Bibliotekoje yra 2 (du) kompiuteriai su interneto prieiga.</p> <p>80. Taip.</p> <p>81. Taip.</p> <p>82. Gyventojams yra sudarytos galimybės kasdien pasivaikščioti lauke, mankštintis. Įstaiga neprenumeruoja laikraščių ir žurnalų, tačiau yra gyventojų, kurie tai daro. Nemažai gyventojų turi televizorius, radijo imtuvus savo gyvenamuosiuose kambariuose, tačiau televizoriais gali naudotis ir bendrojo naudojimo patalpose (koridoriuose). Kartu pastebėtina, kad bendro naudojimo patalpose esantis televizorius taip pat buvo nupirktas už gyventojų lėšas. Gyventojams taip pat yra sudarytos sąlygos užsiimti įvairiais rankdarbiais (medžio drožimo, molio lipdymo darbais bei gyvūnų terapija), dalyvauti maisto gamtinimo pamokėlėse. Vienas gyventojas mokosi Telšių suaugusiųjų mokykloje.</p> <p>83. Taip. 44 gyventojai dalyvavo 2014-05-07 vykusiame balsavime.</p>
--	--	---

	<p>84. Ar gyventojams yra sudaryta galimybė atlikti religines apeigas?</p> <p>85. Ar, prireikus, yra užtikrinamos vertėjo paslaugos?</p> <p>86. Ar gyventojui, kuris dėl sveikatos būklės neturi arba yra praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, yra taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita)?</p> <p>87. Ar gyventojų prašymu jam yra sudaromos galimybės gauti konsultacijas ir kitas paslaugas turtiniais, finansiniais, draudimo, testamentų sudarymo ir kitais klausimais?</p>	<p>84. Kartą per mėnesį aktų salėje organizuojamos mišios. Kopleytėlės Įstaigoje nėra. Gyventojai gali bet kada lankytis už įstaigos ribų veikiančiuose religiniuose namuose.</p> <p>85. Vertėjo paslaugų iki šiol neprireikė, kadangi visi gyventojai, kaip ir darbuotojai, kalba lietuvių, rusų kalbomis.</p> <p>86. Įstaigos darbuotojų teigimu, turėdami ilgametę darbo praktiką su asmenimis, kurie dėl sveikatos būklės neturi arba yra praradę kalbos ar kitus bendravimo įgūdžius, jie supranta tokius asmenis iš jų skleidžiamų garsų ar kitų kūno judesių bei taip gali juos suprasti.</p> <p>87. Socialiniai darbuotojai stengiasi atsakyti į visus gyventojų užduodamus klausimus. Jei trūksta kompetencijos atsakyti ar pakonsultuoti gyventojus vienais ar kitais klausimais, socialiniai darbuotojai konsultuojasi su atitinkamos srities specialistais.</p>
<p>PRIVATUS GYVENIMAS</p>	<p>88. Ar, gyventojams panorėjus, yra sudarytos galimybės susituokti?</p> <p>89. Ar yra sudarytos galimybės porai gyventi kartu?</p> <p>90. Ar yra privati erdvė (kambariai), kurioje gyventojai galėtų dviese nekliudomai bendrauti?</p> <p>91. Kokios kontracepcijos priemonės yra prieinamos gyventojams?</p> <p>92. Ar yra asmenų, kuriems kontracepcijos priemonių duodama negavus jų sutikimo (jų neinformavus)?</p> <p>93. Ar gyventojams yra suteikiama</p>	<p>88. Taip, tačiau tokių prašymų nebuvo gauta.</p> <p>89. Taip.</p> <p>90. Ne.</p> <p>91. Gyventojams prieinami prezervatyvai, kontraceptinės tabletės bei gimdos spiralės.</p> <p>92. Ne.</p> <p>93. Su gyventojais šia tema kalbasi</p>

	<p>informacija apie seksualinę ir reprodukcinę sveikatą, šeimos planavimą, šalutinį kontracepcijos priemonių poveikį?</p> <p>94. Kokia pagalba galima dėl būsimos motinystės ir (arba) tėvystės?</p> <p>95. Ar yra galimybė tėvams (vienam iš tėvų) ir vaikui likti drauge?</p>	<p>socialiniai darbuotojai ir bendrosios praktikos slaugytojos.</p> <p>94. Jeigu gyventojams prireiktų tokios pagalbos, Įstaigos administraciją spręstų, kokių veiksmų būtų tikslinga imtis.</p> <p>95. Ne.</p>
<p>INFORMACIJOS PRIEINAMUMAS IR KREIPIMŪSI NAGRINĖJIMAS</p>	<p>96. Pastabos dėl Įtaigoje esančių informacinių stendų ir juose pateiktos informacijos.</p> <p>97. Kaip gyventojai yra informuojami apie savo teises, buvimo Įstaigoje tvarką? Pastabos dėl jiems suteikiamų informacinių bukletų.</p> <p>98. Ar gyventojams yra sudarytos visos sąlygos pateikti kreipimuisi?</p> <p>99. Ar gyventojų kreipimaisi yra registruojami?</p> <p>100. Ar į juos atsakoma laiku?</p> <p>101. Kokie klausimai ir kokios problemos dažniausiai keliami gyventojų pateiktuose kreipimuose?</p> <p>102. Ar gyventojams yra prieinama informacija apie valstybės institucijų, visuomeninių organizacijų ir</p>	<p>96. Įstaigos informaciniuose stenduose yra patalpinta pagrindinė informacija apie gyventojų teises ir pareigas, gyvenimo Įstaigoje tvarką ir kita.</p> <p>97. Asmenys, pageidaujantys gyventi Įstaigoje, pasirašo sutartį, kurioje nurodytos visos jo, kaip gyventojų, teisės ir pareigos. Taip pat gyventojams išduodamas informacinis lapas. Vidaus tvarkos taisyklės, kurių turi laikytis gyventojai, yra patalpintos skelbimų lentoje. Be to, gyventojai visada gali kreipti į socialinius darbuotojus jiems aktualiais klausimais.</p> <p>98. Taip.</p> <p>99. Taip, gavus gyventojų skundą ar prašymą, jie užregistruojami registre. Atsakymas pateikiamas raštu.</p> <p>100. Taip, į gyventojų pateiktus kreipimuisi atsakoma per teisės aktuose numatytus terminus.</p> <p>101. Dažniausiai gaunami gyventojų prašymai, susiję su jų asmeninių lėšų tvarkymu.</p> <p>102. Ne.</p>

	pareigūnų kontaktinius duomenis? 103. Ar Įstaigoje veikia globos namų taryba?	103. Taip, į šią tarybą įeina ir 5 (penki) gyventojai.
KITŲ INSTITUCIJŲ ATLIKTI PATIKRINIMAI	104. Ar Įstaigoje 3 (trejų) metų laikotarpyje buvo atlikta žmogaus teisių padėties stebėseną? Jei taip, ar buvo pateikta rekomendacijų ir kiek? Kiek iš jų įgyvendinta? 105. Kada atliktas paskutinis priešgaisrinės saugos patikrinimas? Ar nustatyta priešgaisrinės saugos pažeidimų? Jei taip, ar šie pažeidimai yra pašalinti? 106. Kada visuomenės sveikatos centras atliko paskutinį patikrinimą? Ar buvo nustatyta sveikatos saugos pažeidimų ir kokių? Ar jie yra pašalinti? 107. Kada maisto ir veterinarijos tarnyba atliko paskutinį patikrinimą? Ar buvo nustatyta pažeidimų ir kokių? Ar jie yra pašalinti?	104. Įstaigoje nebuvo atlikta žmogaus teisių padėties stebėseną. 105. Paskutinis priešgaisrinės saugos patikrinimas Įstaigoje atliktas 2013 m. gegužės mėn., trūkumų nenustatyta. 106. Paskutinis visuomenės sveikatos saugos patikrinimas atliktas 2013-09-17, trūkumų nenustatyta. 107. Paskutinį patikrinimą Telšių valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atliko 2013-02-14, trūkumų nenustatyta.
IŠVYKIMAS IŠ ĮSTAIGOS VISAM LAIKUI	108. Kiek gyventojų per 2014 metus išvyko gyventi savarankiškai (arba prižiūrimi artimų giminaičių)? 109. Ar šiuo metu Įstaiga yra gavusi gyventojų prašymų gyventi savarankiškai? Kaip darbuotojai padeda gyventojams pasinaudoti galimybe visam laikui palikti Įstaigą? 110. Ar, prieš išleidžiant asmenį gyventi savarankiškai, įsitikinama, kad asmuo bus prižiūrėtas ir juo bus tinkamai pasirūpinta?	108. Per 2014 metus nei vienas gyventojas neišvyko gyventi savarankiškai. 109. Taip, 1 (vieno) gyventojas. Gavus tokį prašymą, Įstaigos administracija imasi aktyvių veiksmų, kad padėtų gyventojui pasinaudoti galimybe visam laikui palikti įstaigą ir išvykti gyventi savarankiškai (kreipiamasi į savivaldybę, sudaromas adaptacijos planas ir pan.). 110. Taip.
PASITENKINIMAS ĮSTAIGOS TEIKIAMOMIS	111. Ar darbuotojai ir gyventojai patenkinti Įstaigos darbu?	111. Įstaigos darbuotojai yra patenkinti darbo sąlygomis. Gyventojai iš dalies patenkinti

PASLAUGOMIS		gyvenimo Įstaigoje sąlygomis (gyventojai vizito metu išreiškė nepasitenkinimą pareiga tvarkyti bendras patalpas, taip pat tuo, jog skalbimo mašiną ir bendrą televizorių pirkto už asmenines lėšas ir kt.).
--------------------	--	---

IV. IŠVADOS

4. Apibendrinant patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, susijusias su gyventojų teisių padėtimi Globos namuose bei atsižvelgiant į ataskaitos II ir III dalis, nustatyti šie trūkumai:

4.1. Globos namuose, išskyrus pirmąjį skyrių, nėra įrengta pagalbos iškvietimo sistema;

4.2. pagrindinis įėjimas į Globos namus nėra pritaikytas asmenims su judėjimo negalia;

4.3. informaciniai užrašai yra pateikiami per mažą šriftu, taip pat nepateikiama informacija Brailio raštu;

4.4. gyventojai neskatinami mokytis alternatyvių bendravimo įgūdžių, tokių kaip gestų kalba ir (arba) Brailio raštas bei kitų;

4.5. judėjimo negalią turinčiam gyventojui neužtikrinama, kad jo gyvenamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta sudarytų galimybę stebėti aplinką pro langą sėdint arba gulint;

4.6. apiprausiant ir maudant gyventojus, negalinčius savimi pasirūpinti, nenaudojamos širmos;

4.7. gyventojai jaučiasi išnaudojami, kadangi jiems nepadedama atlikti kasdienes buitinius darbus, t. y. valyti bendrojo naudojimo patalpas, tvarkyti aplinką ir pan.;

4.8. gyventojams ne visuomet sudaroma galimybė naudotis visais stalo įrankiais;

4.9. gyventojai neaprūpinami pakankamu kiekiu buitinių skalbimo mašinų, dėl ko jiems nesudaromos galimybės savarankiškai ugdyti įgūdžius skalbiant savo drabužius;

4.10. tiek nakties, tiek dienos metu vienam slaugos darbuotojui tenka per didelis kiekis gyventojų prižiūrėti;

4.11. paciento apžiūros metu dalyvaujant tretiesiems asmenims neužtikrinamas jo privatumas;

4.12. prie įrašų gyventojų ligos istorijose nėra asmenų parašų (sutikimų, atsisakymų ir pan.) dėl jiems skirto gydymo;

4.13. gyventojams nesiūloma pasinaudoti valstybės finansuojamomis profilaktinėmis sveikatos tikrinimo programomis;

4.14. taikant gyventojams fizinio suvaržymo priemones (medicininius diržus, patalpinimą į izoliavimo kambarį), sprendimus dėl jų panaudojimo priima Globos namų administracija;

4.15. „Gyventojų perkėlimo į intensyvaus stebėjimo kambarį žurnale“ nėra nurodomos fizinio suvaržymo priemonių taikymo aplinkybės;

4.16. Globos namų administracija skiria nepakankamai lėšų gyventojų laisvalaikiui organizuoti, dėl ko gyventojai būna priversti iš asmeninių lėšų įsigyti laisvalaikiui naudojamus bendrus daiktus (pvz. televizorių).

V. REKOMENDACIJOS

5. Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į patikrinimo metu nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasis LR SKĮ 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktų nuostatomis, Globos namų direktoriui Remigijui Šimkui rekomenduoja imtis priemonių užtikrinti, kad:

- 5.1. visuose Globos namuose būtų įrengta ir tinkamai veiktų pagalbos iškvietimo sistema;
- 5.2. pagrindinis įėjimas į Globos namus būtų pritaikytas asmenims su judėjimo negalia;
- 5.3. informaciniai užrašai būtų pateikiami pakankamai didelių šriftu, taip pat pateikiama informacija Brailio raštu;
- 5.4. gyventojai, turintys atitinkamą negalią, būtų skatinami mokytis Brailio rašto ar kitų specialiai pritaiktų šriftų bei alternatyvių bendravimo ir orientavimo įgūdžių;
- 5.5. judėjimo negalią turinčiam gyventojui jo gyvenamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta sudarytų galimybę jam stebėti aplinką pro langą sėdint arba gulint;
- 5.6. apiprausiant ir maudant gyventojus, negalinčius savimi pasirūpinti, būtų naudojamos širmos;
- 5.7. gyventojams būtų padedama atlikti kasdienes buitinius darbus, t. y. valyti bendro naudojimo patalpas, tvarkyti aplinką ir pan.;
- 5.8. gyventojams visuomet būtų sudaryta galimybė naudotis visais stalo įrankiais;
- 5.9. gyventojai būtų aprūpinami pakankamu kiekiu buitinių skalbimo mašinų;
- 5.10. vienam slaugos darbuotojui tiek nakties, tiek dienos metu tektų prižiūrėti ne didesnę kaip vieną gyventojų nei numatyta pagal teisės aktus;
- 5.11. paciento apžiūros metu būtų užtikrinamas jo privatumas;
- 5.12. prie įrašų gyventojų ligos istorijose būtų asmenų parašai (sutikimas, atsisakymas ir pan.) dėl jiems skirtų gydymo;
- 5.13. gyventojams nuolat būtų siūloma pasinaudoti valstybės finansuojamomis profilaktinėmis sveikatos tikrinimo programomis;
- 5.14. taikant gyventojams fizinio suvaržymo priemones (medicininius diržus, patalpinimą į izoliavimo kambarį), jos būtų taikomos tik gydytojo (arba kito sveikatos priežiūros specialisto, nedelsiant informavus gydytoją) sprendimu;
- 5.15. „Gyventojų perkėlimo į intensyvaus stebėjimo kambarį žurnale“ būtų nurodomos fizinio suvaržymo priemonių taikymo aplinkybės;
- 5.16. būtų skiriama pakankamai lėšų gyventojų laisvalaikiui organizuoti.

Apie Seimo kontrolieriaus rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus pranešti iki 2014-07-31.

Seimo kontrolierius, Įstaigos vadovas

Augustinas Normantas